

Målnummer:	UM9168-16	Avdelning:	1
Avgörandedatum:	2017-09-06		
Rubrik:	Fråga om särskilda skäl för att kunna bevilja en utlänning förlängt arbetstillstånd så att den sammanlagda tillståndstiden blir längre än fyra år.		
Lagrum:	<ul style="list-style-type: none"> • 5 kap. 10 §, 6 kap. 2 a § första stycket första meningen och andra stycket utlänningslagen (2005:716)		
Rättsfall:	<ul style="list-style-type: none"> • MIG 2015:11 • MIG 2015:20		

REFERAT

SS har tidigare haft uppehållstillstånd för studier i Sverige under perioden den 14 mars 2005 till den 15 januari 2008. Han beviljades uppehålls- och arbetstillstånd för att arbeta som marknadsundersökare/analytiker hos ett konsultbolag under perioden den 20 april 2010 till den 19 april 2012. Den 9 mars 2012 lämnade SS in en ansökan om förlängt tillstånd, denna gång avseende anställning som marknadsundersökare/analytiker hos ett investeringsbolag (bolaget), eftersom hans tidigare anställning på grund av organisationsförändringar förts över till detta bolag. Under utredningen av hans ansökan vid Migrationsverket framkom att SS på grund av arbetsbrist blivit uppsagd från sin tidigare anställning och att han varit arbetslös i elva månader under perioden den 1 februari 2011 t.o.m. den 31 december 2011. Migrationsverket informerade SS om att han inte kunde beviljas förlängt arbetstillstånd och SS lämnade Sverige den 22 februari 2013.

Den 20 mars 2013 beviljades SS uppehålls- och arbetstillstånd för arbete som marknadsundersökare/analytiker hos bolaget för perioden den 20 mars 2013 till den 20 mars 2015. Den 4 mars 2015 ansökte han om permanent uppehållstillstånd, i andra hand förlängt uppehålls- och arbetstillstånd för samma anställning.

Migrationsverket avlog den 3 juni 2016 SS:s ansökan och beslutade samtidigt att utvisa honom. Som skäl för beslutet angav verket i huvudsak följande. SS har redan beviljats arbetstillstånd i fyra år. Ytterligare perioder med arbetstillstånd kan därför inte beviljas om det inte föreligger särskilda skäl enligt 6 kap. 2 a § utlänningslagen (2005:716). Eftersom huvudregeln är att tidsbegränsat arbetstillstånd får beviljas i högst fyra år, prövas först om det finns förutsättningar att bevilja permanent uppehållstillstånd. Det har framkommit att SS varit arbetslös i elva månader under sin första tillståndstid. Verket bedömer bl.a. med hänsyn till denna omständighet att SS inte erhållit en sådan anknytning till Sverige genom arbete som krävs för att kunna beviljas permanent uppehållstillstånd. SS har anfört att den långa väntetiden på drygt ett år på beslut i hans föregående ärende är särskilda skäl att beviljas ytterligare tid med tidsbegränsat tillstånd. Migrationsverket instämmer inte i detta. SS har varit arbetslös i elva sammanhängande månader. Det är inte en kort period av arbetslöshet varför inte heller det kan utgöra särskilda skäl att beviljas ytterligare tidsbegränsat tillstånd. Det föreligger inte några synnerligen ömmande omständigheter som utgör skäl att bevilja SS uppehållstillstånd med stöd av 5 kap. 6 § utlänningslagen.

SS överklagade beslutet till Förvaltningsrätten i Stockholm, migrationsdomstolen och yrkade att han skulle beviljas permanent

uppehållstillstånd, i andra hand fortsatt tidsbegränsat uppehållstillstånd. Förvaltningsrätten i Stockholm, migrationsdomstolen (2016-10-21, ordförande Lundberg), upphävde genom dom den 21 oktober 2016 det överklagade beslutet och visade målet åter till Migrationsverket för fortsatt handläggning. Migrationsdomstolen anförde i huvudsak följande skäl. SS har haft uppehållstillstånd på grund av arbete i sammanlagt fyra år och har under denna tid varit arbetslös under en period om elva månader. Det innebär att han under den perioden inte kan anses ha bidragit till samhällsutvecklingen och inte fått den starka anknytning till den svenska arbetsmarknaden som bör krävas för att permanent uppehållstillstånd ska beviljas. SS uppfyller därför inte förutsättningen för att beviljas permanent uppehållstillstånd. Det kan dock finnas särskilda skäl för att ytterligare förlänga SS:s arbetstillstånd dels med hänsyn till att hans situation liknar den som exemplifieras i förarbetena, även om arbetslösheten i hans fall inte bestod av flera kortare perioder utan av en längre sammanhängande period, dels med hänsyn till att han både före och efter arbetslöshetsperioden haft i princip oavbruten anknytning till den svenska arbetsmarknaden genom sitt arbete hos bolaget, som hans senaste arbetstillstånd gällde för. SS har anfört att han är svår att ersätta, att det behövs tid för att lära upp någon annan i det arbete han utför och att han därför bör ges tid att avveckla sin verksamhet, vilket stöds av skrivelse från hans arbetsgivare. Migrationsverket har inte heller ifrågasatt detta. Att en utlänning under en kortare tid behöver ytterligare tillstånd att arbeta i Sverige för att slutföra en arbetsuppgift anges också i förarbetena som ett exempel på en situation då det kan bli aktuellt att bevilja förlängt arbetstillstånd på grund av särskilda skäl. Det finns sammantaget särskilda skäl för att bevilja SS arbetstillstånd i ytterligare en tid under förutsättning att han under sina tidigare tillståndsperioder även uppfyllt de övriga villkoren för tillståndet i 6 kap. 2 § utlänningslagen. Med hänsyn till instansordningsprincipen ankommer det på Migrationsverket att pröva om SS uppfyllt dessa villkor.

Migrationsverket yrkade att Migrationsöverdomstolen skulle upphäva migrationsdomstolens dom och fastställa Migrationsverkets beslut den 3 juni 2016. Migrationsverket anförde bl.a. följande.

I förarbetena till 6 kap. 2 a § utlänningslagen betonas att huvudregeln är att tidsbegränsat arbetstillstånd får beviljas för högst fyra år men att det bör finnas möjlighet till viss flexibilitet för att undvika att bestämmelsen blir ett hinder för arbetstagarens rörlighet. Förarbetena nämner två typexempel där särskilda skäl kan anses föreligga för att förlänga arbetstillståndet efter fyra år.

Det ena exemplet avser en utlänning som har haft uppehållstillstånd på grund av arbete i fyra år, men som på grund av flera korta arbetslöshetsperioder under denna tid stått utanför arbetsmarknaden på ett sådant sätt att permanent uppehållstillstånd inte kan påräknas. Detta har enligt Migrationsverkets interna riktlinjer godtagits som tre kortare arbetslöshetsperioder om tre månader vardera. Elva månader är en alltför lång sammanhängande period av arbetslöshet för att särskilda skäl att bevilja arbetstillstånd för längre tid än fyra år ska anses föreligga. Det kan inte anses vara en kort period, i synnerhet om man beaktar den normalt tillåtna tiden för arbetstillstånd om fyra år. En så lång sammanhängande period kan inte heller likställas med flera kortare arbetslöshetsperioder.

Det andra exemplet avser situationen när en utlänning inte har för avsikt att bosätta sig i Sverige men under en kortare tid behöver ytterligare tillstånd att arbeta i Sverige för att slutföra en arbetsuppgift. Migrationsdomstolen har likställt detta med situationen att en arbetsgivare behöver tid att avveckla en medarbetares verksamhet och lära upp en ny medarbetare. Exemplet i förarbetena avser en person som inte avser att bosätta sig i Sverige men som behöver arbetstillstånd för ytterligare en tid för att slutföra en bestämd arbetsuppgift. Migrationsdomstolens resonemang torde omfatta flertalet anställningar som kräver någon form av kvalificerad personal, vilket inte kan ha varit lagstiftarens avsikt. SS har tidigare yrkat på permanent uppehållstillstånd. I yttrande till Migrationsöverdomstolen har han angett att han hos sin

arbetsgivare inte inom överskådlig tid kan ersättas av andra arbetsökande. Det står därför klart att det inte är fråga om en kortare tids tillstånd för att SS ska kunna slutföra sina arbetsuppgifter.

Migrationsdomstolen har bedömt att det finns särskilda skäl att bevilja SS arbetstillstånd ytterligare en tid. Till grund för sin sammantagna bedömning har domstolen beaktat den tid som SS har haft anknytning till den svenska arbetsmarknaden, utan och senare med tillstånd, samt att han enligt arbetsgivaren är svår att ersätta. Migrationsdomstolen har vidare ansett att SS:s situation liknar den som exemplifieras i förarbetena även om det i aktuellt fall rör sig om en längre sammanhängande period av arbetslöshet. Denna bedömning återspeglar inte det som exemplifieras i förarbetena. Vidare ska utlänningens anknytning till den svenska arbetsmarknaden främst beaktas i förhållande till frågan om det finns förutsättningar att bevilja permanent uppehållstillstånd.

För det fall en utlänning med arbetstillstånd förlorar sin anställning är det rimligt att utlänningen behöver en viss tid för omställning till de nya förutsättningarna, vare sig det handlar om förberedelser för att återvända till hemlandet eller att snabbt skaffa sig en ny anställning. Med hänvisning till bestämmelsen om återkallelse av uppehållstillstånd i 7 kap. 3 § första stycket 2 utlänningslagen kan det inte ha varit lagstiftarens intention att en utlänning som har beviljats uppehållstillstånd på grund av anställning ska gå arbetslös en längre tid under sin tillståndstid i Sverige. Därför måste den tid som anses vara en kortare tid av arbetslöshet enligt förarbetena korrelera med den tid om tre månader som återfinns i nämnda bestämmelse om återkallelse av uppehållstillstånd. En tillämpning enligt migrationsdomstolens resonemang skulle både urholka legitimiteten för utlänningslagens bestämmelser och ge den som lyckas undgå myndigheternas uppmärksamhet en fördel. Resonemanget går även emot vad Migrationsöverdomstolen tidigare har uttalat om att villkoren för tidigare tillstånd måste ha varit uppfyllda.

Att SS vid förlängningstillfället har en anställning där villkoren är uppfyllda medför inte att det föreligger särskilda skäl för att bevilja en förlängning av arbetstillståndet (se MIG 2015:20).

SS ansåg att överklagandet skulle avslås. Till stöd för sin talan åberopade han vad han tidigare har anfört och tillade bl.a. följande.

Bolaget bedriver verksamhet i ett flertal länder där hans flerspråkighet och sakkunskap är av stor betydelse. Bolagets verksamhet är komplex. Han var arbetslös under en period om elva månader på grund av s.k. omstrukturering av bolagets verksamhet. Han har inte själv bidragit till detta.

Migrationsverket har med ändring av tidigare ståndpunkt angett att han hade rätt att arbeta i Sverige i avvaktan på att tillstånd meddelades. Samtidigt anges att den bedömningen främst ska göras i förhållande till frågan om permanent uppehållstillstånd ska beviljas. Verket anger inte något lagstöd för detta påstående.

Han har tidigare sökt tillstånd inom tillståndstiden såväl för permanent uppehållstillstånd som tidsbegränsat tillstånd och fått vänta på besked under drygt ett års tid. Det torde vara anmärkningsvärt lång tid för tillståndsprövningen av ett ärende om arbetstillstånd. Anställningstiden då han under väntetiden arbetat lagligt bör tillmätas betydelse vid bedömningen om särskilda skäl föreligger att bevilja ytterligare tillstånd. Motiven för lagstiftningen är att den enskilde sökanden genom arbete i landet ska verka för samhällsutvecklingen i Sverige just genom sitt arbete. Motsatsen härtill, dvs. att inte arbeta under väntetiden, gagnar inte samhällsutvecklingen och bör motsatsvis inte tillmätas betydelse vid prövningen om särskilda skäl föreligger.

Migrationsdomstolens resonemang kring jämförelsen och korrespondensen med vad som anges i förarbetena angående flera korta arbetslöshetsperioder i

förhållande till hans situation med en arbetslöshetsperiod om elva månader är klart och tydligt. Särskilda skäl för ytterligare tidsbegränsat tillstånd föreligger med beaktande härav men också utifrån de övergripande motiven för arbetskraftsinvandringen.

Vid bedömningen bör beaktas att han har särskilda kvalifikationer och att behovet av hans arbetskraft inte inom överskådlig tid kan fyllas av arbetssökande inom landet eller genom rekrytering från annat land inom EU.

Kammarrätten i Stockholm, Migrationsöverdomstolen (2017-09-06, Benson, Reimers, referent, och Hjulström), yttrade:

1. Vad målet gäller

SS har haft arbetstillstånd i Sverige under sammanlagt fyra år. Under den första tillståndstiden var han arbetslös under en sammanhängande tid om elva månader. Frågan i målet är om det finns särskilda skäl att förlänga hans arbetstillstånd så att den sammanlagda tillståndstiden blir längre än fyra år.

2. Lagstiftning

Uppehållstillstånd för arbete

Ett permanent uppehållstillstånd får beviljas en utlänning som i sammanlagt fyra år under de senaste sju åren har haft arbete (5 kap. 5 § första stycket 1 utlänningslagen).

Ett tidsbegränsat uppehållstillstånd får beviljas en utlänning som önskar vistas här i landet för arbete (5 kap. 10 § utlänningslagen).

Arbetstillstånd

Arbetstillstånd ska ges för viss tid. Det får avse ett visst slag av arbete och förenas med de övriga villkor som behövs (6 kap. 1 § första stycket utlänningslagen). Att en utlänning som har permanent uppehållstillstånd inte behöver ha arbetstillstånd framgår av 2 kap. 8 c § 3 (6 kap. 1 § andra stycket utlänningslagen).

Arbetstillstånd får ges till en utlänning som erbjudits en anställning, om anställningen gör det möjligt för honom eller henne att försörja sig, och lönen, försäkringsskyddet och övriga anställningsvillkor inte är sämre än de villkor som följer av svenska kollektivavtal eller praxis inom yrket eller branschen (6 kap. 2 § första stycket 1 och 2 utlänningslagen). Ett sådant tillstånd får inte ges för längre tid än två år (6 kap. 2 a § första stycket första meningen utlänningslagen). Den sammanlagda tillståndstiden för ett sådant arbetstillstånd får vara högst fyra år. Om det finns särskilda skäl får dock den sammanlagda tillståndstiden vara högst sex år (6 kap. 2 a § andra stycket utlänningslagen).

3. Förarbeten

Permanent uppehållstillstånd för arbete efter en kvalificeringsperiod

I december 2008 infördes bestämmelser i utlänningslagen som innebar dels att tillståndstiderna för tidsbegränsade arbetstillstånd förlängdes, dels att tidsbegränsade arbetstillstånd skulle kunna leda till ett permanent uppehållstillstånd. Samtidigt avskaffades möjligheten att bevilja permanent uppehållstillstånd av arbetsmarknadsskäl direkt vid invandringstillfället. Ändringarna innebar därmed bl.a. att ett permanent uppehållstillstånd fick beviljas en utlänning som under de senaste fem åren hade haft uppehållstillstånd för arbete i sammanlagt fyra år. I förarbetena till bestämmelserna anfördes bl.a. följande (prop. 2007/08:147 s. 29). Förlängning av tidsbegränsat arbetstillstånd bör kunna ske vid ett eller flera tillfällen men den sammanlagda tillståndstiden för utlänningen bör inte överstiga fyra år. Då

bör i stället frågan om permanent uppehållstillstånd aktualiseras.

När det gällde frågan om permanent uppehållstillstånd av arbetsmarknadsskäl anförde regeringen bl.a. följande (a. prop. s. 29 f.). En person som har haft uppehållstillstånd för arbete i sammanlagt fyra år bör kunna beviljas permanent uppehållstillstånd. Genom arbetet har arbetstagaren visat sig bidra till samhällsutvecklingen och fått en stark koppling till Sverige. De fyra åren med uppehållstillstånd för arbete bör normalt vara sammanhängande, dvs. utan avbrott. Det kan dock tänkas uppstå situationer där permanent uppehållstillstånd ändå bör kunna beviljas. Det kan t.ex. inträffa att en utlänning mellan två anställningar i Sverige lämnar landet i några månader. I en sådan situation bör den första tiden med uppehållstillstånd för arbete få tillgodoräknas vid beräkandet av fyraårsfristen. Upphåll mellan olika tillståndperioder bör dock inte vara så många eller av sådan omfattning att anknytningen till den svenska arbetsmarknaden försvagas. Inte heller bör perioder av uppehållstillstånd för arbete som ligger alltför långt tillbaka i tiden kunna tillgodoräknas. En förutsättning för permanent uppehållstillstånd av arbetsmarknadsskäl bör därför vara att utlänningen under de senaste fem åren har haft uppehållstillstånd för arbete i sammanlagt fyra år. Om inte permanent uppehållstillstånd beviljas, ska utlänningen lämna landet.

Kvalificeringsperioden för permanent uppehållstillstånd förlängs m.m.

Bestämmelserna om permanent uppehållstillstånd för arbete i 5 kap. 5 § utlänningslagen och om möjligheten att bevilja arbetstillstånd för längre tid än sammanlagt fyra år i 6 kap. 2 a § utlänningslagen ändrades genom lagändringar i juli 2014. Ändringarna innebar att kvalificeringsperioden för permanent uppehållstillstånd förlängdes från fem till sju år samt att den sammanlagda tillståndstiden för arbetstillstånd ska kunna vara längre än fyra år, men högst sex år, om det finns särskilda skäl.

Som skäl för att förlänga kvalificeringsperioden för permanent uppehållstillstånd från fem till sju år anförde regeringen bl.a. följande (prop. 2013/14:213 s. 27 f.). Genom att förlänga den tid under vilken utlänningen kan kvalificera sig för permanent uppehållstillstånd, utan att samtidigt öka kravet på den tid under vilken utlänningen ska ha haft uppehållstillstånd för arbete, skapas ökade möjligheter för utlänningen att röra sig mellan Sverige och ett eller flera andra länder. Vid beräkningen av den sammanlagda tillståndstiden kan nämligen utlänningen tillgodoräknas perioder med uppehållstillstånd för arbete, som ligger lite längre tillbaka i tiden än vad som är fallet i dag. Det gäller oavsett om avbrotten i tillståndstiden har varit flera och fördelade inom kvalificeringsperioden, eller om det varit fråga om något enstaka avbrott som infallit i den senare delen av denna period. Det gäller dock att inte skapa en ordning där ett permanent uppehållstillstånd beviljas på grund av arbetsmarknadsskäl, trots att anknytningen till den svenska arbetsmarknaden har försvagats väsentligt. Regeringens förslag om en förlängd kvalificeringsperiod för permanent uppehållstillstånd av arbetsmarknadsskäl, tillsammans med förslaget att den sammanlagda tillståndstiden för arbetstillstånd får vara längre än fyra år om det finns särskilda skäl, innebär att en utlänning som periodvis stått utanför arbetsmarknaden ges ökade möjligheter att kvalificera sig för ett permanent uppehållstillstånd av arbetsmarknadsskäl.

När det gällde möjligheten att bevilja en längre sammanlagd tid för arbetstillstånd än fyra år, men högst sex år, om det finns särskilda skäl anförde regeringen bl.a. följande (prop. 2013/14:213 s. 30). Regeringen står fast vid modellen att utgångspunkten för reglerna om tidsbegränsade arbetstillstånd är att arbetstillstånd beviljas för en kortare tid, men att tillståndet så småningom ska kunna övergå till ett permanent tillstånd att vistas och arbeta i Sverige. Möjligheten till förlängning av arbetstillstånd bör därför inte bli obegränsad. I stället bör det införas en mer flexibel lösning, som möjliggör en bedömning utifrån förhållandena i det enskilda fallet. Utgångspunkten ska alltså vara att de tidsbegränsade arbetstillstånden, efter en tillståndstid om fyra år och på

ansökan, i regel ska kunna övergå till permanenta tillstånd. Möjligheten att bevilja förlängt arbetstillstånd efter fyra år bör gälla endast om det föreligger särskilda skäl. Det kan t.ex. vara fråga om en utlänning som inte har för avsikt att bosätta sig i Sverige och därför inte kan beviljas permanent uppehållstillstånd, men som under en kortare tid behöver ytterligare tillstånd att arbeta i Sverige för att slutföra en arbetsuppgift. Det kan också vara fråga om en utlänning som har haft uppehållstillstånd på grund av arbete i fyra år, men som på grund av flera korta arbetslöshetsperioder under denna tid stått utanför arbetsmarknaden på ett sådant sätt att permanent uppehållstillstånd inte kan påräknas. Ytterligare arbetstillstånd bör då kunna ges, om övriga förutsättningar för att beviljas tillstånd är uppfyllda. För att motverka godtycke och för att upprätthålla skiljelinjen mellan tidsbegränsade- och permanenta tillstånd bör denna möjlighet dock inte vara obegränsad i tiden. Som en yttersta gräns bör därför gälla att den sammanlagda tillståndstiden i dessa fall får vara högst sex år.

4. Praxis

Migrationsöverdomstolen har i MIG 2015:11 ansett att en förlängning av ett arbetstillstånd inte kan beviljas om förutsättningarna för arbetstillståndet inte varit uppfyllda under den tidigare tillståndsperioden. I rättsfallet konstaterade Migrationsöverdomstolen att om förutsättningarna för det tidsbegränsade arbetstillståndet av något annat skäl än att anställningen har upphört inte längre är uppfyllda gäller den obligatoriska regeln i 7 kap. 7 e § utlänningslagen, vilken innebär att uppehållstillståndet för arbete ska återkallas. Konsekvenserna av att lagstiftaren har bestämt att återkallelse ska vara obligatorisk, är att det inte ska göras en bedömning av omständigheterna i det enskilda fallet. Den strikta tillämpning som lagstiftaren ger uttryck för när det gäller om ett uppehållstillstånd ska återkallas innebär att ett motsvarande förhållningssätt bör gälla vid prövningen av om ett arbetstillstånd ska förlängas. En annan ordning skulle kunna leda till att legitimiteten för bestämmelserna minskade, framför allt mot bakgrund av att det oftast är först vid en ansökan om förlängning som det kan kontrolleras om förutsättningarna varit uppfyllda.

I rättsfallet MIG 2015:20 uttalade Migrationsöverdomstolen, med hänvisning till MIG 2015:11, att förlängning av arbetstillstånd av särskilda skäl för längre tid än fyra år inte bör beviljas om förutsättningarna för tillstånd inte varit uppfyllda under den tidigare tillståndsperioden.

5. Migrationsöverdomstolens bedömning

SS har redan beviljats arbetstillstånd i fyra år. Frågan är om han bör beviljas arbetstillstånd ytterligare en tid. Vid en ansökan om arbetstillstånd ska det prövas om villkoren för tillståndet enligt 6 kap. 2 § utlänningslagen är uppfyllda. Denna prövning tar sikte på den anställning som tillståndet avser, dvs. en framåtsyftande bedömning. Av Migrationsöverdomstolens praxis framgår att vid en ansökan om förlängning av arbetstillstånd ska en prövning även göras av om förutsättningarna för arbetstillståndet avseende den tidigare tillståndsperioden varit uppfyllda (se MIG 2015:11 och MIG 2015:20), dvs. en bakåtsyftande bedömning. I fråga om en ansökan om arbetstillstånd som avser längre tid än sammanlagt fyra år ska det också finnas särskilda skäl för att bevilja ansökan. När det gäller SS:s nu aktuella ansökan om arbetstillstånd har underinstansernas prövning inte omfattat en framåtsyftande bedömning av om villkoren för den anställning som tillståndet avser är uppfyllda enligt 6 kap. 2 § utlänningslagen. Migrationsverkets prövning har stannat vid att den omständigheten att SS:s anställning upphört under hans första tillståndsperiod och att han därefter varit arbetslös medför att det inte finns särskilda skäl att bevilja hans ansökan om förlängt arbetstillstånd. Migrationsdomstolen har däremot funnit att det ändå finns särskilda skäl att bevilja den sökta förlängningen av arbetstillståndet, men har av instansordningsskäl inte prövat om övriga förutsättningar för att tillståndet ska kunna beviljas är uppfyllda.

Det kan konstateras att förhållandena i rättsfallen MIG 2015:11 och MIG

2015:20, som båda rörde förlängning av arbetstillstånd, var sådana att sökandena inte hade uppfyllt försörjningskravet enligt 6 kap. 2 § första stycket 1 utlänningslagen för det tidigare beviljade arbetstillståndet. I båda fallen var det därmed frågan om sådana situationer där, om de bristande förutsättningarna hade uppdagats under pågående tillståndstid, uppehållstillstånden enligt den obligatoriska regeln i 7 kap. 7 e § utlänningslagen skulle ha återkallats. SS:s situation är emellertid en annan. Hans anställning upphörde under hans första period med uppehållstillstånd för arbete och han var arbetslös under elva månader. Den situationen omfattas inte av den obligatoriska regeln om återkallelse av uppehållstillstånd för arbete i 7 kap. 7 e § utlänningslagen. I stället gäller bestämmelsen i 7 kap. 3 § första stycket 2 utlänningslagen. Av den framgår att ett uppehållstillstånd får återkallas för en utlänning som rest in i landet, om utlänningen har beviljats arbetstillstånd enligt 6 kap. 2 § första stycket och anställningen upphört, om inte utlänningen inom tre månader har fått en ny anställning som omfattas av arbetstillståndet eller inom samma tid ansökt om arbetstillstånd med anledning av en ny anställning och ansökan därefter beviljas. Bestämmelsen är fakultativ vilket innebär att det i det enskilda fallet finns en möjlighet för Migrationsverket att avstå från att återkalla uppehållstillståndet. Det finns därmed inte samma skäl att med hänsyn till legitimiteten för systemet som fördes fram i MIG 2015:11 och MIG 2015:20 vägra en förlängning av arbetstillståndet i den nu aktuella situationen. Den omständigheten att det i SS:s fall fanns möjlighet att återkalla hans första arbetstillstånd på grund av att anställningen hade upphört och att han varit arbetslös under elva månader av tillståndsperioden utgör enligt Migrationsöverdomstolens bedömning således inte i sig något hinder mot att nu anse att det finns särskilda skäl att bevilja honom arbetstillstånd för längre tid än fyra år.

Frågan är därefter om det finns särskilda skäl att bevilja SS arbetstillstånd för en längre sammanlagd tid än fyra år. I förarbetena nämns som exempel på en situation då särskilda skäl kan anses finnas att det är fråga om en utlänning som inte har för avsikt att bosätta sig i Sverige och därför inte kan beviljas permanent uppehållstillstånd, men som under en kortare tid behöver ytterligare tillstånd att arbeta i Sverige för att slutföra en arbetsuppgift. Som ett annat exempel nämns att det kan vara fråga om en utlänning som har haft uppehållstillstånd på grund av arbete i fyra år, men som på grund av flera korta arbetslöshetsperioder under denna tid stått utanför arbetsmarknaden på ett sådant sätt att permanent uppehållstillstånd inte kan påräknas. SS:s situation och skäl för att beviljas ytterligare arbetstillstånd för längre tid än fyra år stämmer inte helt överens med något av dessa exempel.

Migrationsöverdomstolen kan emellertid konstatera att uttalandena i förarbetena endast är en exemplifiering för när särskilda skäl kan anses finnas. I förarbetena uttalade regeringen också att det bör införas en mer flexibel lösning som möjliggör en bedömning utifrån förhållandena i det enskilda fallet. Vidare uttalades att förslaget om en förlängd kvalificeringsperiod för permanent uppehållstillstånd av arbetsmarknadsskäl, tillsammans med förslaget att den sammanlagda tillståndstiden för arbetstillstånd får vara längre än fyra år om det finns särskilda skäl, innebär att en utlänning som periodvis stått utanför arbetsmarknaden ges ökade möjligheter att kvalificera sig för ett permanent uppehållstillstånd av arbetsmarknadsskäl (prop. 2013/14:213 s. 28 f.).

Enligt Migrationsöverdomstolens bedömning ger uttalandena i förarbetena stöd för slutsatsen att de nämnda exemplen för när särskilda skäl kan finnas i första hand syftar på följande situationer. Dels att en utlänning, som inte vill ha permanent uppehållstillstånd, vill arbeta i Sverige ytterligare en begränsad tid. Dels att en utlänning, som under tidigare tillståndsperioder periodvis stått utanför arbetsmarknaden så att denne inte har kvalificerat sig för ett permanent uppehållstillstånd, bör ges ökade möjligheter att få ett permanent uppehållstillstånd av arbetsmarknadsskäl. När det gäller den sistnämnda situationen kan det enligt Migrationsöverdomstolens bedömning inte vara avgörande om utlänningen inte har kvalificerat sig för permanent uppehållstillstånd på grund av flera kortare perioder av arbetslöshet eller en längre arbetslöshetsperiod. I förarbetena understryks dessutom att övriga

förutsättningar för att beviljas arbetstillstånd ska vara uppfyllda för att tillståndet ska kunna beviljas (a. prop. s. 30). En helhetsbedömning av omständigheterna i det enskilda fallet måste alltså göras om det sökta tillståndet ska beviljas.

Av utredningen framgår att SS redan har en relativt stark anknytning till den svenska arbetsmarknaden genom dels den anställning som han hade före perioden med arbetslöshet, dels genom den anställning som han hade under föregående tillståndperiod. Mot den bakgrunden finns det enligt Migrationsöverdomstolens mening särskilda skäl för att SS ska kunna ges en ny möjlighet att kvalificera sig för ett permanent uppehållstillstånd. Hans ansökan om ett förlängt tidsbegränsat arbetstillstånd utöver de fyra år som han redan har medgetts kan alltså beviljas, om övriga förutsättningar för att medge tillståndet är uppfyllda. Överklagandet ska därför avslås.

Migrationsöverdomstolens avgörande: Migrationsöverdomstolen avslår överklagandet.

Sökord:

Litteratur: Prop. 2007/08:147 s. 29 f.; Prop. 2013/14:213 s. 27 f. och 30.
